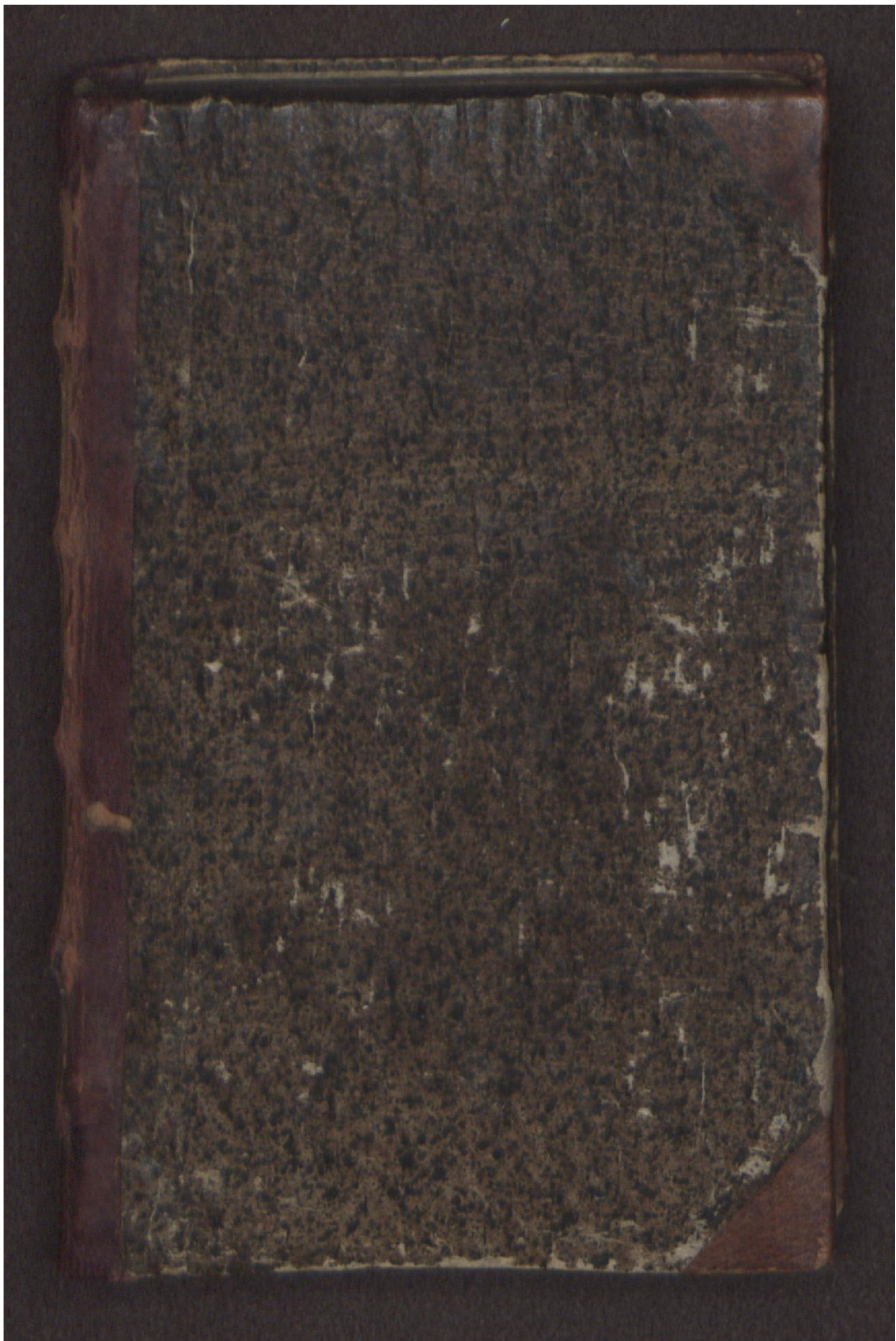

Heri findes:

1. Om Liv og Død, til Fru Anne Parsbergs Begravelse. 1587.

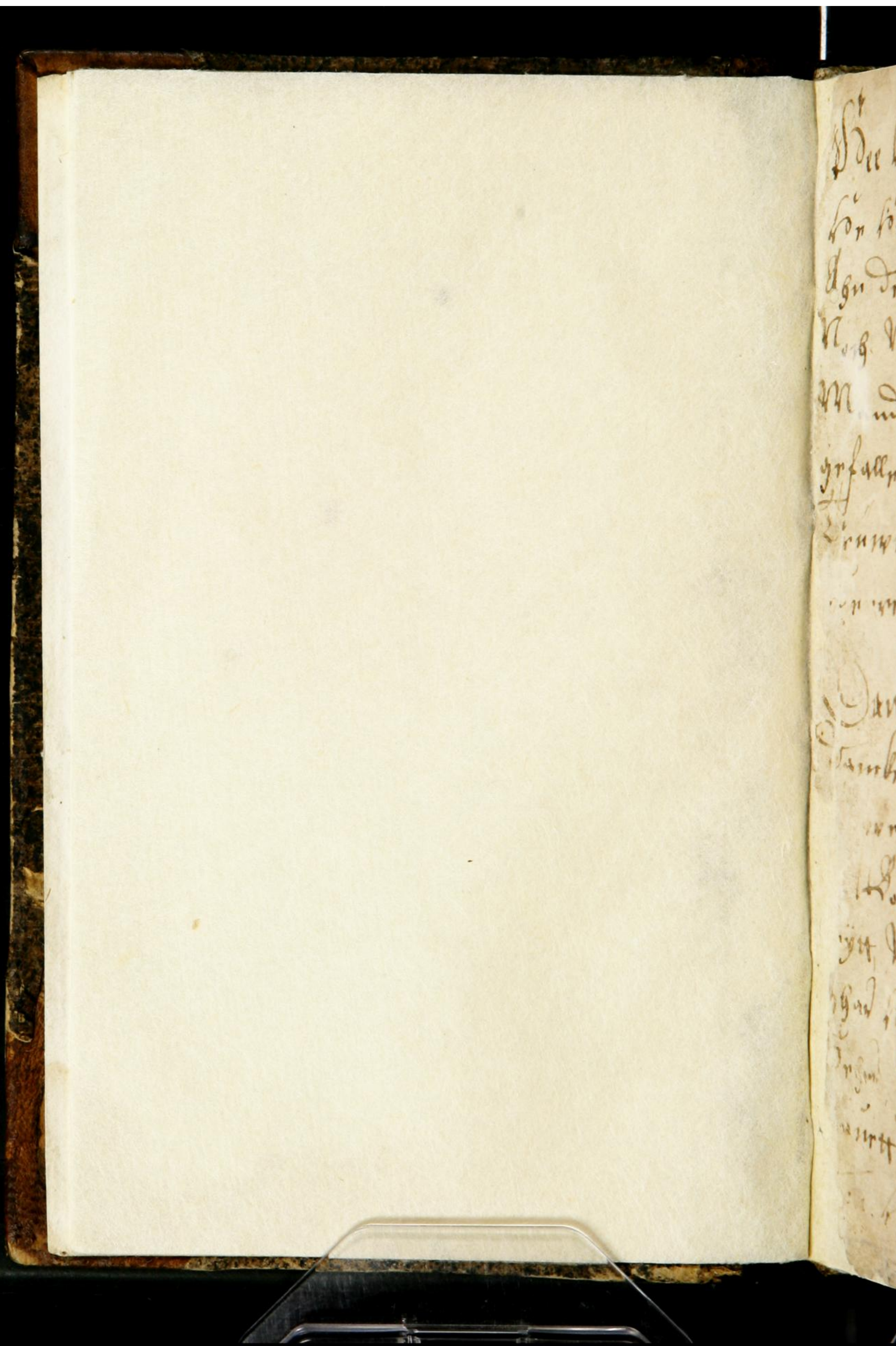
2. ABC af Guds Ord. 1588.

(Filmen er suppleret med optagelser af blad 17 og 24 fra ex 2 = Hj 3389, 8° Box)

9

5-

Hder heftt Nene Lüste- 1
der herfft neue Luste,
Ihn der starckheit des Rosse.
Noch Woll gefallen Ahn Ihr
Mandis Beenen, der Heftt
gefallen ahn den de Whe ein
Vreuwen, Laune den
…en neren, Lauett den Herren.

6

Dancket dem Herren
Danckett dem Heeren.
…end aller dinge.
Wenne des Leuendes
…yt, Wth ein Eintspringen,
…Hed doch Van Himmell
…ehen Wth seinem Herten,
…anett den Herren: Lauet
… den Herren:-

O Jesu Christe,
O Jesu Christe, sön des
Allerhögesten, gyff du
de gnade allen frommen
Christen, dat d sÿ dÿnen
Namen, Ewich prisen
Amen, Lauet den Herren
Lauet den Herren: ~~
M: H: R: Amen: 1600.

Saa vunderligt er Mit haab
Till Bud, hvad er min
Liffs Tröster Dig höresen,
Den Timmeligdeds Handel-
ning nu till, der Ingen
kand sig fra frelser, hvad
hvilken den lyndt eller
velder, Naar døden hand
kommer alt som en Hed,
hvad lagen alt Paar
Hvad hvannem kommer till
Paader fattig och Rigt
vnd hvilken den Stolt
rdt. Elder / vreder,

Rigdom Eller Visdom haa
hinkomme dueth mig, Min
Mandom eller Kongerig
Verde, Ungdom Stoltheds
Lender Stemme och Smaa,
Thi døden tager dem alle
huor bleff den Sterke
Karllemangnus, Nimme-
roth, Amchiorius, Ezaell
Virgilius, Samsom Och
Samuell, de Mange alle
da, huor bleff dan
tinnes Mølige Velde,

Dinna bönn fletted sittg
bönar vdgnar, ddt är skrif
dr bördenske Qvinder,
Vth Kongen aff: Sybien
firrk bönder att ser, bång
bönetter till bönde Vr
Trindir, bönnd loij dhen
Jomfrun nij Woldr, bönedis
fadrr vch Brodrr for
Työltr drett, dr slogr dhem
Kongen och förlörer nij,
Ster Ofnadten Hand, bönd
Verst du bång Mrrlighr
Vreedr,

O Min Gud som alting
haffuer J sin wold, kand
frydis vor Jnd att skin
Thi døden den haffuer
hand Vdrlagt, Ladt han
Os ny Naaden kand giøre
hand er vor Salighed de
sterckte, Naar wij waare
fromgen Ennecker fan,
fra døden till Liffuene
saa skulle wij gaa, till
Euige tid, Gud giffue
Os Naaden sinne:

MEMENTO MORI.

Om

Liff oc Død/

timelig oc euig/
nogle Laerdomme oc Tröst
aff Guds ord/

Til
Erlig oc Velbyrdige Frues/
salige ANNE PARSBERGS/
Erlig oc Velbyrdige Mands/ salige
Christoffer Gyldenstiernis/
til Jffuerssnis efftterladte Husfrues/
hendis
Begraffuelse/

Mestenpart forfattede
vdi Rhiim/
aff
Peder Hegelund
Lesemester i Ribe.

1587.

MORS CHRISTI
VITA PIORVM.

Vita bona est (ut ut exacta est) quam mors bona claudit:
Mors quoq; præceßit quam bona vita, bona est.
Vita mala est (ut ut exacta est) quam mors mala claudit:
Mors quoq; præceßit quam mala vita, mala est.
P. H.

O HOMO, DISCE PIE VIVERE, DISCE MORI.

Hoß vore Vennere i Dødsens strid/
Paa deris yderste oc siste tid/
Naar wi sørgende paa dennem see/
Icke vden stor Metynck oc vee:
Trende haande wi da tencke maa/
Oc lade oß noget til hiertet gaa.

Hoß de som dø/ oc hoß deris Begraffuelse/ skulle wi see/

I.

I.

Til den Døde.

Det første/ huad de nu monne lide/
Som saa hart met Døden stride.
Huad DØDEN er en farlige gest/
Som intet Leffuende lader wfrest.
Huad SYNDEN er en stor Forgifft/
Som oß voldte den onde skifft.
Vort Liff er stacket/ vort Leffnet wglad/
Vor Døds time er wuisse oc brad.
I al vor Væsen er intet purt/
O Adams Eble beeske oc surt/
Oß følger din Gifft i Verden oc aff/
Aff Moders Liff/ oc i vor Graff.
Guds Vrede kunde wi ingenlunde bære?
For hvem ville wi det klage oc kære?

II. II.

Derfaar i samme Gremmelse oc Harme/ Til Christum.
Efterdi wi ere saa vsle oc arme/
Lede oc søge wi al Verden igennem/
Om nogen kunde hielpe oß oc dennem.
(Det søgte oc ledte met største attraa
Alle Verdsens Vise / oc kundet icke naa)
Men denne Visdom wi icke finde
Aff egner Fornufft oc Mennisklelig sinde.
Den er forborgen oc slet wkend/
Oc bleff alenist fra Himmelen send/
Der Guds Søn aff sin Faders skød
Baade Raad oc Hielp oß selff tilbød.
Thi see wi op til Himmelen igen/
Dersom wi haffue den fuldtro Ven/
Som haffuer for sig oc alle sine/
Offueruunnet Dødsens quale oc pine/
Forstyret Dieffuelen oc Helffuedis Porte/
At Dødsens Mact oc Braad er borte.
Guds Vrede er stilt / oc Lowen ey klager/
J Christo Jesu wi Gud behager/
Som Døden for oß / wskyldelig / taalde/
Saa wi i hannem bleffue Guds vduaalde/
Oc vist met hannem Seyruindinge faa/
At wi vore Fiender skulle traade paa.
Paa hannem alene wi driste oc bygge/
J Liff oc Død ere trøstige oc trygge.

III. III.

Men dog emeden wi ere i liffue/ Til oß selff.
Met Fred oc ro wi aldri bliffue.

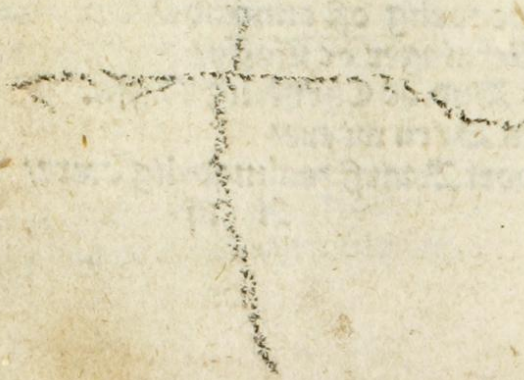
Dieff-

Dieffuelen ligger oß stedze om borde/
Saa Verden met al sin Pract oc Forde/
Ja / oc vort eget Kød oc Blod
(Den onde Nature aff runden rod)
Er vor Fiende oc verste Forræder/
Som Guds Bud met vilie offuertræder.
Er aff sig selff genstridig oc stiff/
Setter alt sit Datum paa dette Liff/
Intet for Gud vil lade eller gøre/
Intet vil lide / icke Gud selff høre/
Lurer oc henger stedze effter det onde/
Som wi vel føle huerende stunde.
Thi haffue wi / siger jeg / vel behoff/
Oß selff til gode / oc Gud til Loff/
Om wi ville Christelig stride oc kampe/
Oc riffue oß løß aff Dieffuelens stampe:
At lade oß røre / oc hiertelig grue
For samme vore Fienders store Formue/
Oc ruste oß vel met Troen oc Bøner/ Psal. 61.
* Huo Gud vel tiener / hand hannem vel løner.
Aff hannem wi Naade oc Venskab tigge/
Oc skulle al kødelig Tryghed affligge/
Begynde Christelig at leffue paa ny/
Synden oc Syndsens Aarsage at fly/
Ja i vor gantske Leffnitz tid
Skulle wi met fast Forset oc Flid
Icke alenist met Munden bekende/
Men daglig oc idelig oß omuende/
Met ret gode Gerninger oc Gaffn/
Effter Guds Bud oc Christelig Naffn.
Lade betee huis Børn wi ere/
Saa ocsaa vort Kaarß taalmodelig bære/

Oc det Onde met Gode offueruinde/
☞ Gøre wi noget gaat wi det vel finde/
Thi Gud lader ſig ey aff oſſ ſpaatte/
Huad heller wi lidet eller meget formaatte/
Hand ſeer om Hiertet oc Munden følgis/
Oc faar hans øyen kand intet dølgis.

Chriſt giffue wi kunde ſtaa dig tilrede/
Tro oc Haabe / vaage oc bede/
Oc met de Viſe Jomfruer indtræde
Til dig vor Brudgom i ewig Glæde.

Hoff vore venners dødelige Affgong see wi

- 1 Først til den Døde/ oc til Jorden / det er / til
  - Døden selff met alle hendis Grene oc iammerlige Anhang
    - Timelig
    - Aandelig
  - Synden / som er en Kilde oc rette Aarsag oc ophaff til Døden oc alt det onde.
- 2 Derneft / søge wi om hielp oc Raad imod Døden/ oc see til Himmelen til den Leffuende Guds søn som haffuer for sig selff oc for oss i offueruunnet alle hans oc vore fiender
  - Synden.
  - Døden.
  - Dieffuelen.
- 3 Oss Selff/ at wi berede oss oc saa til Døden / met dagelig oc idelige Pœnitentz oc vare paa den store Guds oc vor Frelseris Jesu Christi herligheds Obenbarelse/ oc leffue i denne Verden
  - Gudelig
  - Retferdelig
  - Tuctelig
    - imod
      - Gud.
      - vor Neste.
      - oss selff.

Faar det Förſte.

TIl ſamme vor Jammer oc Elendighed at be-tencke oc indgrunde / imod vor kødelige Tryg-hed / Hiertens haarhed oc Forfengelighed / here baade de daglige Spectackler i vdi huil-cke wi ſee oc føle Dødſens ſtore Mact oc Tyranni offuer alle Menniſke for Syndens ſkyld. Desligeſte oc ſaa diſſe efftterfølgende Louſprock (iblant mange andre) ſom ere Guds affſagde Domme oc Sententzer imod Synden.

Gud HERREN ſagde til Menniſken:

Du eſt Jord / oc du ſkalt bliffue til Jord igen. Gen. 3

Huo er nogen ſom leffuer / oc icke ſeer Döden? Pſal. 89

Det er ſkicket faar alle Menniſke / at de ſkulle en gong dö. Heb. 9

Det er den gamle Pact / Du ſkalt dø. Sir. 14

Støffuen

Støffuen skal komme til Jorden igen/som hand vaar f[illegible]r / oc Aanden til Gud igen / som hende gaff. Eccl. 12

Alt det som kommer aff Jorden / det skal bliffue til Jord igen / Ligesom Vandet flyder til Haffuet igen. Sir. 41

Synden kom i Verden formedelst it M[illegible]n/niske / oc Døden formedelst Synden / oc Døden trengde saa igennem til alle Mennniske / effterdi at de syndede alle. Rom. 5

E[illegible]den paa Synden er Dø[illegible]en. Rom. 6

Døden er Syndens Sold. (Det er / Ibid.
Faar Syndens skyld ere wi vnder Dø[illegible]sens vol[illegible].
Oc Synden oplucte baade Port oc Dør/
Som ned til Døden oc Heluede før.)

HERREN din Gud er en fortaerendis Ild. Deu. 4 Heb. 12

Det gör din Vrede/at wi saa forgaa / oc din Grumhed / at wi skulle saa hastelige bort. Thi du setter vore Misgerninger faar dig / vore vkende synder i Liuset faar dit Ansict. Derfaare fare alle vore dage bort ved din Vrede / wi fortære vore Aar lige som en Snack. (Hid hører den samm[illegible] gantske Psalme.) Psa. 90

Alle haffue de enhaande Indgong til Liffuet / oc lige Vdgong. Sap. 7

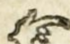
(Der

(Der haffuer ingen Konge en anden begyndelſe
i ſin fødzel etc.)

Paa en Viſſ wi alle fødis/
Paa en Viiſſ wi alle ødis/
Alle voxe wi paa en Rod/
Oc afflis aff ſyndige Kød oc Blod/
Saa vil oc Jorden vor Moder hin Gamle/
Oſſ alle i ſit Skød hiemſamle.

Eccl. 1

Alle Vand løbe til Haffuit/

Alligeuel bliffuer Haffuit icke fuldere.
Alle Vand til Haffuit ſige/
Oc ſomme aff ſig ſelff bortſige:
Saa alle vor Jordet ſtore oc ſmaa/
Bode wi oc de tilſammen forgaa.
 Huor ſnarlig er vort Alder end?
 Huor lidet er vort Arbeid kend?

ET MORTVVS EST.

Gen. 5

Saa døde hand.

Det er det ſiſte mand pleyer at ſige/
Naar Døden haffuer oſſ lagt i Lige/
(Naar lengſt er leffuet / ilde eller vel/
Aff Læg oc Lærd / aff Herre oc Træl.)
Om Vng oc Gammel / Quinde oc Mand/

* **Saa døde Hun / ſaa døde Hand.**

Oc leffde du end Tuſinde Aar/
Det ſamme Graffſcrifft du alt faar.
Ja / leffde endnu Methuſalem/
Hand maatte alt paa det ſiſte hiem.

Al din

Al din Alder kommer til Beslut/
  J det siste oc yderste Minut.
Huad heller dine Aar er mange eller faa/
  Den siste Gisp gør ende der paa.
Al Verden er oc da for dig Død/
  Naar du henleggis i Jordens skød.
Dit døde Krop maa at Dørren hen/
  Det tiener oc best til Jorden igen.
Saa liden en Sted tørffst du da ved/
  Jhuor du puttis vdi hende ned.
It Ord oc Rocte her effter dig bliffuer/
  Om dig oc om alle / Mand da scriffuer:
Her haffue de veret / Nu ere de borte/
  Ere komne igen til Mulden hin sorte/
De planted / de pløyed / de høsted / de saade/
  Lode aldri aff i Jorden at vraade/
De vandrede oc vandlede met stor Ry/
  De bygde / oc vilde gøre Verden al ny.
De affl ede Børn / de sanckede i Bunde/
  Nu er det altsammen met dem vde. Mors sceptra ligonibus æquans.
Kongelig Spir / oc Ploumandens Staff/
  Maatte tillige bode i Graff/
Døden vil ingen skencke sin Ræt/
  Men følger huer paa Hælen tæt.
Vngdom / Visdom / Styrcke oc Velde
  Kunde slet intet mod hannem gelde.
Oc vaarstu end inden tusinde Mure/
  Hand kand dig dog allersnariste lure.
Mangen som aldri haffde noget got/
  Maatte leffue met Armod / Saar oc Sot.
Mangen igen / Rig / Vng oc Sterck/
  Som aldri fulde en Hoffuitverck/

Bleff dog herfra saa hastig henryct/
Oc som it Liuß aff Været i vdslyct.
De dø icke alle aff Soet oc Aelde/
Døden henfnapper saa mangen met Vælde
J beste Alder oc blomstrende Aar/
J Sundheds oc al Vellysts flor.

Dog lade wi ey aff / at sige oc iage/
Oc gøre oß selff den største plage.
Jndtil at Døden oß gester oc gecker/
Vort forsatte Maal saa meget forstecker.

Huo troer det dog ? huo giffuer det Mact ?
Lenge at leffue er allis vor act.
Huo giffuer sig oc saa meget til stunder/
At hand paa Døden aluaarligen grunder ?
Dette Liffs Sorge sine Børn beklemme/
At de baade Gud oc Himmelen forglemme/
Oc ere saa hart met Verden bespente/
At de det Euige ey forvente.
Ja i vilde vel i om de haffdet i volde/
Deris Himmerig her paa Jorden beholde/
Oc gøre met Gud it Magelaug/
Oc nyde saa her deris Mask oc Draug/
Oc ligesom Suin sig velte oc søle/
En stackede tid vdi Syndsens Pøle.
Derfaar de komme ey Døden ihu/
Oc skule for hannem aff al formu.
Men hand kommer dem oc skulende paa/
Oc leder dem op i mørckiste vraa.
Naar de mindst tenckte i eller toge sig vare/
Da side de mit vdi hans Snare/

Derfra

Derfra kunde de ey løbe oc rømme/
☞ Som Gud dem finder / vil hand dem dømme.
Deris Død bliffuer dem en Dør oc Port/
Til Helffuedis affgrund mørck oc sort.

Men Gud være loffuet / som tuert imod/
Pleyer alt som en Fader god/
Sine Børn at tucte oc holde vnder Affue/
Oc reffse i tide met naadelig plaffue.
At de ey bliffue saa kaade oc vilde/
For timelig Glæde / den euig spilde/
Oc io icke met den store hob
Sætte paa Verden deris Hierte oc stob/
Oc ey saa dybt i Synden nedsencke/
At de ey paa deris Skabere tencke/
Ey lade sig saa i Vellyst quæle/
At de forkaste bode Legeme oc Siæle.

Thi veed hand saa sine Børn at trætte/
Met Glæde oc Sorg / met Alder at mætte/
At de oc selffue om Orloff bede/
Oc at fare hiem ere gerne tilrede.
Thi de haffue Naaden i Christo funden/
Verden oc Døden allerede offueruunden.
Den Vey hand alt for dem beridde/
Døden oc Diefflen faar dem bestridde.
Deris Throne oc Krone staar alt til rede/
I Himmerigs Rige oc euige Glæde.

Saa bygge du oc paa samme Klippe/
Oc lad hannem aldri aff Hiertet slippe
Som er Guds Søn: paa hannem du kast
Bode Synd oc Sorg / oc holt saa fast.

Deu.30 Hand er dit Liff oc lange Alder/
Thi følge hannem gerne/ naar hand kalder
Met hans Bistand kantu bestaa/
Naar Gud vil Regneskab eske paa.
Hand er vor Broder oc Borgen god/
Betalde for oss alt met sit Blod.
Selff skal hand dig i fast Tillid
Opholde / oc giffue en salig Tid.
(At du maatte i sand Trøst oc Tro
Saa sact henliggis til Huile oc Ro.
Dit trætte Legeme i Jorden soffue/
Din Siæl met Fryd hannem skue oc loffue.)
☙ Huad Døden kommer da aarle eller silde/
☙ Jhuo vel leffuer / døer aldri ilde.

Om Menniskelige { Liffs { Korthed / oc Forfengelighed. } Døds { Wuished / oc Hastige stund. } }

Esa.40 *OMNIS CARO FOENUM.*

Alt Kød er Hø/

Ja / Folcket er Hø. etc.

1.Pet.1 **Alt Kød er ligesom Graess/**

Oc al Menniskens Herlighed / lige som Græssens blomster. Græsset visnede / oc blomsteret falt aff.

Men HERRENS Ord bliffuer euindelige.

Wi

Wie er Stöff.

Psal. 103
It Mennisfe er i sit Leffnet lige som Græss/ hand blomstris som it Blomster paa marcken. Naar Vxret far der offuer / da er det icke lenger der / oc hendis sted kender hende icke mere.

Iob. 14
Menniſket fød aff en Quinde / leffuer en stacket tid / oc er fult aff uro. Det gaar op som it Blomster / oc falder aff / det flyer som en Skugge / oc bliffuer icke.

Psa. 39
See / Mine dage / er en haandbred hoss dig / oc mit Liff er som intet faar dig. etc.

Psa. 144
Er dog ey Menniſken lige som intet/ hans tid far bort / som en Skugge.

Eccl. 9
Menniſken veed icke sin tid / men lige som Fiſken fangis met en ſkadelig Krog / oc lige som Fulen fangis met Snaren / saa bliffuer oc Menniſken bortryct i den onde tid / naar hun falder haſtelige offuer dem.

Sir. 40
Det er en elendig iammerlig ting/met alle Menniſkes leffnet aff Moders liff / indtil de bliffue begraffne i Jorden / som er allis vor Moder. Der er altid sorge / fryct / forhaabelſe / oc paa det ſiſte Døden/ saa vel hoss den/ som sider i stor ære / som hoss den ringiſte paa Jorden. Saa vel hoss den / som bær / Silcke oc Krune / som hoss den / der haffuer en graa Vennicke paa. Der er stedze vrede / nidkærhed / genuordighed / vfred oc Dødzens fare / had oc trette. etc.

Omnis homo fœnum, ſpes eſt tamen altera vitæ.

Huad er vort Liff / oc Leffnits tid ?
Vor store Fig / vor Möye oc Flid ?

Suar:
Wi ere som Græss /
Der Været paablæss /
Som Blomster oc Hö /
Som Snee oc Tö /
Sky / Skugge oc Damp /
En Krig oc Kamp /
Muld / Aske oc Stöff /
Jt affalden Löff /
Gnist / Rög oc Dröm /
En hastige Ström /
En Nattevect /
En idelige Fect /
En Snack oc Squalder /
En Bobel der henfalder /
En Fluct oc Fart /
Jt Vædelob snart /
En Pillegrims gang /
Jt Fengsel trang /
Jt Huss som bugner /
Jt Liuss som udslugner /
En Haandebred /
Idel Möye oc Arbed.

Sligt er vort Liff oc Leffnitz tid /
O Gud vor Skabere være oss blid /
Til dig alene staar al vor Lid /
Giff oss en god oc salig Tid.
A M E N.

Faar det andet/

Da leder oc søger it forgfult oc Christelig ynckfomt Hierte / om Raad oc Hielp imod Døden oc Synden.

Men den er icke at finde eller bekomme/ hoss noget Menniske. Thi denne er den hiemmelige oc Himmelske Visdom oc Lægedom/ som alene Guds Søn haffuer metdielt oss sine Vdvalde. Oc er det fordi alt forgeffs at søge den andensteds. Thi al Philosophia oc Poeteri eller Hedniske Visdom/ endis oc vendis herpaa/ at den ickun klager oc begræder saadanne Menniskelige Dødelighed oc Elendighed/ Men den huercken veed huorfra oc huorfaar Døden er kommen/ icke heller noget Raad eller Formildelse der imod. Lamentatio mortis.

Aff denne Aarsage/ er der ingen ting mere gruelig oc forskreckelig hoss de Wgudelige end Døden/ Thi den er dennem en ende paa al deris forfengelige oc forgengelige Glæde/ oc en begyndelse oc indgong til den anden oc euige Død.

Men hoss Guds Børn/ er Døden forventelig oc ynskelig/ oc er dennem ickun en Hiemfærd eller Fredfærd/ Vdfrielse/ Opløsselse/ Søffn/ Ro/ Vandring/ Forsamling til sit folck/ Vinding oc Seyeruinding/ oc en indgong til det euige Liff oc Glæde.

Derfaar haffue de Gamle sagt met sande/ om samme arme blinde Hedninger/ oc om alle

Wgudelige oc Vantroe Menniske / vdi denne meninge:

Jeg leffuer / oc veed icke huor lenge det varer
Jeg skal dø / oc veed icke naar/
Jeg farer bort / oc veed icke huort/
Mig vndrer / at ieg mig glæder stort.

Men tuert imod sige oc mene de Gudfryctige / som ere oplærde i Christi Schole / aff hans Ord oc Aand / som ere Visse paa deris Salighed / oc vente det euige Liff:

Jeg leffuer/ oc veed icke huor lenge det var/
Jeg skal dø / oc veed icke naar/ (huort/
Jeg farer bort / oc veed (Gud skee loff) vel
Mig vndrer / at ieg mig gremmer stort.

Der tacke wi den HERRE Christo / vor
Iob. 19 kiere Frelsere oc Frende faar (som Job kalder hannem) der gaff oss Seyer met sig / oc at hand vil være vor Vey / Sandhed oc Liff/ hand som er oss giort oc skicket aff Gud til Visdom / Retferdighed / Hellighed oc Genløselse. etc.

Hid høre alle de skøne Trøstelige Triumphsprock / om Christi Euige Rige oc Seyeruinding / oc den offuerflødig Naade / huilcken hand vdbytter til alle sine Børn oc Brødre.

Noss-

Nosse Deum, bene posse mori, sapientia summa est.

Saa saare vel wi alle behøffne
Om gode Raad oc Trøst at prøffue/
Mod aandelige Fristelser / Fare oc nød/
Oc mest vdi Samuittigheds stød.
Naar Hiertens Banghed hart paafalder/
Naar Guds Lou oss i rette kalder/
At wi maa føle hans brendendis Vrede
For vore Syndere mange oc lede/
Naar Hiertet aff ret Angiste besuer/
Oc mellem Himmel oc Helffuede sueffuer/
Naar Døden oc for aluaare paaklapper/
Oc Banghed i Samuittighed napper/
Huo da kand sig ved Troen oprette/
Al Loffue oc Lid til Christum sette/
Skiule sig i hans blodige Saar/
Naade oc Trøst hand visselig faar/
Døden kand hannem intet skade/
Men bliffue hannem en Vinding oc Bade.

Om Naade oc Retferdighed vdi Christo Jesu.

Gud HERREN sagde til Hugormen / Gen. 3

Quindens Saed skal söndertrae de dit Hoffuit.

Dertil er Guds Søn obenbaret / at hand 1.Ioh. 3
skulde forstyre Dieffuelens gerninger.

Jesu Christi Blod gör oss rene 1.Ioh. 1
aff alle Synder.

Ioh. 1 See/ det er Guds Lam som bær Verdens Synder.

1. Tim. 1 **Jesus Christus kom til Verden at göre Syndere salige / etc.**

Ioh. 3 Saa elskte Gud Verden / at hand gaff sin Enbaarne Sön/ paa det at alle de som tro paa hannem / icke skulle fortabis / men haffue det euige Liff.

Rom. 6 Døden er Syndens Sold. Men Guds gaffue er det euige Liff / i Christo Jesu vor Herre.

1. Cor. 1 Christus Jesus er oss giort aff Gud til { Vißdom / Retferdighed / Hellighed / Genlöselse.

Om endelig Seyruinding

vdi samme vor Herre Christo Jesu ved huilcken wi bekomme oc faa

{ En salige Død oc affgong / En ærefuld Opstandelse / Oc det euige Liff.

1. Cor. 15 *ABSORPTA EST MORS IN VICTORIAM.*

Döden er opslugen i Seyer.

Død / huor er din Braad?
Helffuede / huor er din Seyer?

Men.

Men Dødens Braad er Synden.
Oc Louen er Syndens Krafft.
Men Gud vere tack / som gaff off Seyer / formedelst vor HERRE Jesum Christum.
Huad heller wi leffue eller dö / da höre wi HERREN til. Ro. 14
Vor omgengelse er i Himmelen. Phil. 3
Christus er mit Leffnit / oc det er mig Vinding at dø. Phil. 1
Salige ere de Døde / som dø her efter i HERREN. Apo. 14
Jeg haffuer lyst at skilies bort oc at være hoss Christum. Phil. 1
Jeg veed at min Frelsere leffuer / oc hand skal her efter opuecke mig aff Jorden / oc ieg skal der effter omgiffuis met denne min Hud / oc ieg skal see Gud i mit Köd / oc ieg skal see Gud faar mig / oc mine øyen skulle skue hannem oc ingen fremmet. Iob. 19
Jeg er opstandelsen oc Liffuit huo som tror paa Mig / hand skal leffue / alligeuel at hand døer / Oc huo som leffuer oc tror paa mig / hand skal aldri dø. Ioh. 11
Den time skal komme / i huilcken alle de som ere i Graffuerne / skulle høre Guds Sons Røst / oc de skulle gaa frem / de som haffue giort Gaat / til Liffsens opstandelse / men de som haffue giort ont / til Dommens opstandelse.
Jeg giffuer mine Faar det euige Liff / oc de skulle aldrig forfaris / oc ingen skal slide mig dem aff min haand. Ioh. 10

1\. Cor. 15 De Døde skulle opstaa uforkrenckelige etc.
1\. Thes. 4 De Döde i Christo skulle opstaa. Der effter skalle wi som leffue oc offuerbliffue / ryckis til lige bort met dem i Skyerne / imod HERREN i lufften / oc wi skulle altid bliffue hoss HERREN.
Matt. 13 De Retferdige skulle skinne som Solen i deris Faders Rige.
Mar. 12 De skulle vere som Engele i Himmelen.
1\. Cor. 3 De skulle see hannem Ansict fra Ansict.
1\. Ioh. 3 Wi skulle vere Gud lige / Thi wi skulle see hannem som hand er.
1\. Cor. 15 Gud skal vere alting i alle.
Apo. 7 Gud skal affroe al Graad aff deris øyen.
Luc. 13 De skulle side til Bords i Guds Rige.
Sap. 5 De skulle faa it herligt Rige / oc en deylig Krune aff hans haand.
1\. Cor. 2 Intet øye haffuer seet / oc intet øre haffuer hørt / oc det er icke kommet i noget Menniskis Hierte / som Gud haffuer beridt dennem / der hannem elske.

Ioh. 16

CONFIDITE,
EGO VICI MVNDVM.

Verer Tröstige / Jeg haffuer offueruundet Verden.

Ego sum via, veritas & vita.	Jeg er veien / sandhed oc liffuet. (er.
Vbi ego sum, et vos eritis.	J skulle vere der som ieg
Ego viuo, & vos viuetis.	Jeg leffuer / oc i skulle leffue.

Mat. 25 Kommer hid i min Faders velsignede / arffuer det Rige / som eder er berid aff Verdens begyndelse.

IN SVMMA.

CHRISTI VICTORIA. NOSTRA EST.

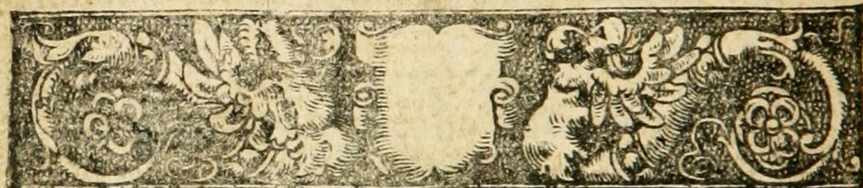
Christus er vor Naadestoel/
 Liffsens vey / oc Retferdigheds Soel/
Paa hannem kender ey Tid eller Alder/
 Sine Fattige Brödre hand icke vndfalder.
Hand er forsögt i alle maade/
 Veed vel it sorgfult Mod at raade.
Hand haffuer sagt: Huor ieg mon være Ioh. 12
 Der skulle mine Tienere i samme ære/ & 17
Hoss mig bliffue glade oc rolige/
 I min Faders mange Bolige. Ioh.14

Derfaare ere wi saa modige oc trygge/
 Oc paa hans Löffte aff Hiertet bygge/
Ret som wi sade nu paa hans Sköd/
 Hoss hannem vor Broder den Herre söd/
Før skulle forgaa bode Himmel oc Jord
 End noget det mindste aff hans Ord.
Hand sider nu höyt i Herlighed/
 Dog brender hans Hierte aff Kierlighed.
Mod oss sit arme Röd oc Blod/
 Hand haffuer vore Synder selff afftod.
Hans Naade er woffueruindelig/
 Hans Löffte er almindelig /
Hans Mact er wbegribelig/
 Hans Godhed er wsigelig/
Hans Rige er wendelig/
 Hans Vilie er wuendelig/

Hans Ord er plat wryggelig/
Thi mue wi tro hannem tryggelig.
Hand beder faar oss wassladelig/
Thi paakalde wi hannem gladelig/
Hand vaager oc staar oss altid tilrede/
Thi ere wi visse paa euige Glæde.

Tratz Døden / Thi den haffuer hand quald/
Tratz Synden / Thi den er betald.
Tratz Diefflen selff / oc Heluedis Mact/
Hand haffuer dem kaust oc øldelagt.

PSAL. XXXIX.

Jeg er baade din Pillegrim / oc din Borgere / ligesom alle mine Foreldere.

ygelig/
em tryggelig,
fladelig/
em gladelig/
altid tilrede/
uige Glæde,

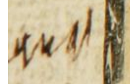
haffuer hand qual
en er betald,
Heluedis Mact/
ydt oc ødelagt,

XIX.

im / oc din
mine

EX HYMNO X PRVDENTII,
Deus ignee fons animarum.

∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - -

1.

IAm mœsta quiesce querela,
Lacrymas suspendite matres,
Nullus sua pignora plangat,
Mors hæc reparatio vitæ est.

2.

Quidnam sibi saxa cauata?
Quid pulcra volunt monumenta?
Res quod nisi creditur illis
Non mortua, sed data somno.

3.

Nam quod requiescere corpus
Vacuum sine mente videmus,
Spacium breue restat, vt alti
Repetant collegia sensus.

En

En Tröstepsalme
om vore Legemis Opstandelse/
vdsæt aff Prudentij Hymne.

1.

MEt sørgen oc klagen holt maade/
Lad Guds ord dig trøste oc raade/
Jck vdaff Utaalmodighed synde:
Thi ved Döden wi Liffuet begynde.

2.

De Begraffuelser skøne oc rene/
Klæder / Kister / Graffscrifft oc Stene/
Betyde / at det der i er lagt/
Icke er død / men nu soffuer sact.

3.

Thi dog at Legemet ligger stiff/
Oc huiler vden sandtz oc al Liff/
Dog skal Fornufften saa fage
Sit Bolige igen her indtage.

4.

Venient citò ſecula cum iam
Socius calor oſſa reuiſat,
Animataq; ſanguine viuo,
Habitacula priſtina geſtet.

5.

Quæ pigra cadauera pridem,
Tumulis putrefacta iacebant,
Volucres rapientur in auras,
Animas comitata priores.

6.

Sic ſemina ſicca vireſcunt,
Iam mortua, iamq; ſepulta,
Quæ reddita ceſpite ab imo,
Veteres meditantur ariſtas.

7.

Nunc ſuſcipe terra fouendum,
Gremioq; hunc concipe molli,
Hominis tibi membra ſequeſtro
Generoſa & fragmina credo.

Guds

4.

Guds Macht skal da icke være seen /
At samle igen disse tørre Been /
Oc Siælen i Kroppet indliffue/
Ick it Blods draape borte skal bliffue.

5.

De Legemer luctende oc suare/
Som i Jorden forraadnede vaare/
Skulle i Lufften met Siælen opsueffue/
Hoss Gud selff euindelig leffue.

6.

Som Sædet i Mulden hin sorte/
Siunis at være død oc slet borte:
Dog snarlig mod den blide Sommer/
Saa deilig igen det opkommer.

7.

Dig Jord wi nu Kroppet beffale/
J dit Skød sact at legge i duale:
Dig antuordis ickun til tro æ haand
Disse Leffninger i dog it ædelt Pandt.

Animæ

8.

Animæ fuit hæc domus olim,
Factoris ab ore creatæ,
Feruens habitauit in istis
Sapientia, principe Christo.

9.

Tu depositum tege corpus,
Non immemor ille requiret,
Sua munera fictor & autor,
Propriją; ænigmata vultus.

10.

Veniant modò tempora iusta
Cum spem Deus impleat omnem,
Reddas patefacta necesse est,
Qualem tibi trado figuram.

Thi

8.

Thi i dem vaar it Bolige vdlxſo
Til Sixlen i ſom aff Gud vaar indblæſo/
Ja / Chriſtus oc ſelff der i bode/
Met ſin Viſdom / Trøſt / Tro i oc Naade.

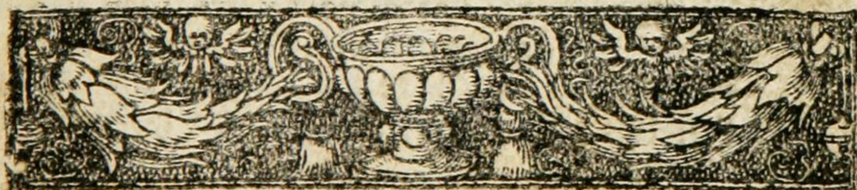
9.

Du Jord maat vel Legemet giemme/
Men Chriſtus ſkal icke forglemme/
Sit Billed at kreffue oc fremkalde/
Det hand ſkabte oc diure betalde.

10.

Ach i at den dag maatte komme frem/
At Gud ſine Börn vilde hente hiem/
Strax ſkal alt Jorden fölge lade
Guds Billeder alle ſaa glade.

P. H.

Faar det Tredie/

Hoff slig Ligefærd oc Begraffuelse maa oc huer tencke ved sig/ at ligesom mand pleyer at gaa effter Liget oc følge det til sit Leyrested / Saa skulle wi oc allesammen huer vdi sin Tid følge effter / oc bliffue henfulde. Thi om Hundrede Aar mod / ia om Halffiredie sindstiue/ eller maa vel skee meget steckere tid/ bliffuer her ingen igen / aff alle dem / som nu kunde være tilhobe vdi en stor skare oc Forsamling | Men denne er Via vniuersæ carnis, Al Verdens Vey / oc der som al Verden gaar
Iosu.23. hen / som Josua oc Dauid siger.
1.Reg.2

Tilmet saa er oc intet visser end Døden / oc intet wuisser end Dødsens time effter det almindelig Ordsprock / saa haffue der oc icke mange faaet lang Varsel for deris Død / paa huad visse tid de skulle dø paa / som Gud lod atuare | Aaron | Moses / Kong Ezechias | Simeon. Oc i vor tid / Høylofflig oc salig Ihukommelsis | Konning CHRISTIAN.

Da effterdi / at al vort Liffs tid er baade saare kort / oc i samme Korthed er megen Forfengelighed / at naar det haffuer end været kosteligt / som Moses siger / da haffuer det
været

Prædickeren / det er / Solomon selff / ligner Mennisкis Forfengelige Møye oc Wro ved Solens / Værens / oc Flodernis løb / som aldrig hulle sig eller staa stille / dog det kendis icke en gong paa dem. Vdi lige maade thuor suindige oc nær at Menniskene tage sig deris Bestilninger til / saa opslugis dog oc forsuindet met dem deris store Flid oc Fig / oc mange Henryckis mit vdi deris beste Anslag oc Phantasie / ia / Mange ocsaa naar de haffue noget nær leffuet det beste / da begynde de først at see sig tilbage / oc lære huorledis de skulde haffue rettelig leffuit oc da er det alt vdleffuet oc forsilde / oc allerede ilde endt / førend det bleff neppelig vel begynt.

Saa at denne maa være en Summa oc Hoffuitlærdom / paa det første oc siste aff samme hans Prædickebog:

Ligesom Solen / Vær oc Vand
Aldri haffue nogen Stillestand/
Men i deris Løb bliffue stedze ved/
Jo om oc om / to op oc ned:
Saa driffuer Menniskеn sit Leffuit til/
Oc neppelig selff veed / huad det vil.
Det samme mand giorde i fordum tid/
Det samme haffue wi endnu til id/ Nec nasci bis posse datur.
Dog wi met det forsuinde tillige/
Som Vande det til Haffuet fige.
☞ Vel den / som sig dermet lader nøye/
✠ Huad Gud oc æren vil tilføye/
✠ Oc i Guds fryct / nogen Ro / oc Flid/
✠ Gør sit Embede / oc slider sin tid.

 Memen-

MEMENTO MORI.

Psal. 39 QVAM NIHIL NISI VANITAS, OMNIS HOMO SECVRVS.

Huor gantske intet ere alle Mennisker/ som dog leffue saa tryggelig.

HERRE lær mig dog / at det skal faa en ende met mig.

Psal. 90 Lær oss at betencke / at wi skulle dø/ at wi mue bliffue forstandige.

Iob. 1 Nøgen kom ieg aff min Moders Liff/ nøgen skal ieg fare bort igen.

1. Tim. 6 Wi førde intet i Verden / saa skulle wi oc intet føre vdaff.

Eccl. 3 Alting haffuer sin tid / at Fødis haffuer sin tid / at dø haffuer sin tid.

Iob. 14 Hand haffuer sin bestemte tid/ hans maanedis tal staar hoss dig / du haffuer sat it Maal det skal hand icke offuergaa.

Num. 16 & 17 Fortissime Deus spirituum vniuersæ carnis.

Ah Gud / du som est alle Legemis aanders Gud.

In manu tua sunt tempora mea.

Psal 31 Min tid staar i din haand.

Si[illegible] 8 MIHI HERI, HODIE TIBI.

I gaar vaar det hoss mig/
I dag er det hoss dig.

Sir. 10 I dag en Konge/
I morgen død.

Tøffue

Tøffue icke met din Pœnitentz | indtil du bliffuer siug / men bedre dig / den stund du end kant synde. Forhaabe icke at bliffue From / oc fordrage icke at bedre dit leffnit / indtil i Døden. etc. Sir. 18

MILITIA EST VITA HOMINIS SVPER TERRAM. Iob. 7

Skal ey Menniskene altid vere i strid paa Jorden?

Strid en god Strid | oc beholt Troen / oc en god Samuittighed. 1. Tim. 1

Wi skulle leffue tuctelige / retferdelige oc Gudelige i denne Verden | oc vare paa den store Guds | oc vor Frelsers Jesu Christi herligheds salige Haab oc Obenbarelse. Tit. 2

Wi skulle gaa i Guds Rige | ved mange Bedrøffuelse. Apo. 14

(Ved mange Drøffuelse store oc smaa/
Bør oss i Himmerig ind at gaa.)

Huo som bliffuer bestandig indtil enden / hand bliffuer salig. Mat. 24

Vær tro indtil Døden / da vil ieg giffue dig Liffsens Krune. Apo. 2

S. Pouel:

Jeg haffuer stridet en god Strid | Jeg fuldkommede laabet / Jeg holt troen. Fremdelis er Retferdigheds Krune bortlagd til mig. 2 Tim. 4

Jacob Patriarch:

HERRE / ieg bier effter din Salighed. Gen. 49

Simeon:

Luc. 2 HERRE/ lad nu din Tienere fare i Fred. etc.

Nehemias:

Neh. 13 Tenck paa mig / min Gud / i det beste.

Røffueren paa Kaarssit:

Luc. 23 HERRE / tenck paa mig/ naar du kommer [illegible] i dit Rige.

Dauid:

Psal. 13 Oplius mine øyen / at ieg icke soffuer i Dø/ den.

Psal. 31 Jeg befaler min Aand i dine Hender.
Du frelste mig HERRE / du trofaste Gud.

CHRISTVS.

Luc. 23 Fader ieg befaler min Aand i din Haand.

S. Staphen.

Act. 7 HERRE Jesu / anamme min Aand.

Solomon.

Sap. 3 De Retferdigis Siele ere i Guds haand / oc der skal ingen pine røre ved dem. etc.
Men de ere i Fred.

REGVLA VITAE
EX SOLOMONE.

Eccl. 12 Lad oss høre al Lærdommens Hoffuit/ sum. Frycte Gud / oc holt hans Bud / Thi det hører alle Mennisker til. Thi Gud skal føre al/ le Gerninger faar Dommen / det som er skiult/ huad heller det er gaat eller ont.

Frycte du Gud / vær Fast oc From/
Tenck dit Endeligt / oc paa Guds Dom.

Oc

Oc i dit Kalds Arbeid oc Møye/
Vær modig oc glad / oc lad dig nøye.
Bede Gud dig hielpe dit Kaarſſ at drage/
Oc lad huer dag ſaa bære ſin Plage.

De Gamle pleyede at ſige.

NOLI PECCARE	Mit Barn / ſynde icke: Forti /
Deus videt,	Gud du det met forſager/
Angeli aſtant,	Englene det ilde behager/
Diaboli accuſant,	Dieffuelen dig klager/
Inferi cruciant,	Helffuede dig plager.

Eller ſaa:

Mit Barn / aff al din Mact vær from/
Vocte dig fra Synden / oc tencke dig om/
Men lader du dig aff Diefflen locke/
Aff Syndſens Eble (met Eua) at plocke
Da veed / at Gud i Himlen det ſeer/ 1
Guds Søn til Foract det ſkeer. 2
Den Hellig Aand dig forſager / 3
De Hellige Engle du fortager 4
Din Samwittighed bedrøffuis/ 5
Guds Gaffuer dig berøffuis/ 6
Dit Rocte oc Lempe forkrenckis/ 7
Mange forargis / mange miſtenckis/ 8
Dine Venner det fortryde/ 9
Dine Wuenner ſig derved fryde/ 10
Døden ſtedze paa dig lurer/ 11
Loven dit Hierte knuſer oc ſkurer/ 12
Dieflen dig oc ſaa hart anklager/ 13
Helffuedis Ild dig euig plager/ 14
Bede io / at Gud vil dig omuende/
✠ Euigt / Euigt haffuer ingen Ende.

Henrich Gyldenstierne, til Jfferneß /
Gabriel Gyldenstierne, til Restrup /
Niels Gyldenstierne, Sammeledis /

Frue Karine, salige Holger Rosenkrantzis efferleffuende Hußfrue / til Bolwer /
Frue Ingeborg, Albret Frisis / til Harritzkiær /
Frue Vibecke / Niels Frisis / til Hesselager /
Frue Hildeborg, Knud Bildis / til Høyby-gaard /
Frue Ermgard, Trude Biørns / til Biørns-holm /
Oc Jomfrue Sophie,

Alle / salige Christoffer Gyldenstiernis til Jffuernes / oc Frue Anne Parsbergs Børn oc Arffuinge / sine gunstige gode Venner /

Ynsker ieg Peder Hegelund /
Naade oc Fred
aff Gud vor
HERRE.

DEN eldste oc beste Historiscriffuer Moses / der som hand vdi Menniskis Slectisregister / opregner de første oc eldste Forfædre / oc beslutter deris Leffnets oc Alders Chrønicke / siger hand sum-
Gen. 5 melig oc kortelig om huer / at den oc den / aff-lede Sønner oc Døtter / oc hans gantske Alder bleff saa mange hundrede Aar etc. Saa setter hand

hand alt bag hoff huer/ denne almindelig Om-
quede til it Graffscrifft:

ET MORTVVS EST,

Saa døde hand:

Adam det første leffuendis Menniske / al-
lis vor Fader leffuede 930 Lamech 777 Aar.
Methusala, hans Fader (som vaar den lengst-
leffuendis Menniske) bleff Tusinde / ringer-
end 31 Aar / gammel. Thi hans gantske Alder
vaar 969 Aar / etc. Men alt staar / der hoff
dem huer / Saa døde hand. Som hand vilde
saa meget sige / den første met den siste / den
yngeste eller spæde oc nyfødde met den alder-
ne oc Eldste / den sterckeste met den skrøbelig-
ste / ia den Gudelige met den Vgudelige /
maatte alle endeligen dø / Oc ere alle tillige
Døden vndergiffne baade de framfarne saa oc
alle de som effter skulle komme.

Oc siden deresster io lenger at Verden
stod / oc io steckere Mennis kis leffnetz tid bleff/ Gen. 25
scriffuer hand om Abraham (som hand oc bru- 35
ger de selffsamme ord om Isaac) at hand bleff
siug / oc døde i en rolig Alder / der hand vaar
gammel oc mæt aff dette Liff / oc bleff samlet
til sit folck.

Det samme er nu ocsaa skeet / eders kære
Moder / huilcken Gud allermectigste haffuer
vndt baade it herligt langt / oc roligt Alder /
hen vdi de LXXXIII Aar / oc ladet hende
see Glæde paa hendis Børn oc mangfoldige
Børnebørn / oc mættis aff dette Liff / Saa oc
gaff hende it Christeligt oc sact endeligt oc

 Affgang

Affgang aff dette Liffs wrolighed. Saa at li-
gesom ingen kand andet sige hende effter met
sandingen / end at hun haffuer io Christelig oc
vel fremdraget sit Liff oc Leffnet / veret dan-
dis / mild oc ydmygig / derhoß aluaarlig /
tarffgod / oc en skickelig Hußholderske / oc væ-
ret it got Exempel for sine Börn / oc gantske
Slecte: Saa haffuer ocsaa hendis Endeligt
veret lige dereffter.

Thi der hun vaar hendragen met eder /
til hendis kiære daatters Jomfru Ermgaards
Bryllups / met erlig oc Velbyrdig Trude
Biørn / paa Biørnsholm (som skede paa den
X X dag Augusti / dette Aar 1587) Lige
paa anden Søndag eller Fiortende dag dereff-
ter / paa den III. Septembris mod middagen/
fulde hun sig noget suag / kunde tale oc santze/
loe paa Sengen / læsde oc giorde sine Böner /
oc uden al klage oc Væ / sagde at hun vilde
legge sig til at soffue vdi Jesu naffn / oc stracket
dereffter henslap hun vdi samme Tro oc Ro /
vdi Guds giemme oc Foruaring.

Oc endog at det er mindre Sorg paa fær-
de / naar de ældgamle folck dödelig affgaa / de
som vaare dog trætte aff dette Liff / oc som
badis gerne met Simeon / om orloff oc en fred
sommelige hiemfærd: Dog effterdi at de Gam-
le ere al ære verde / baade i liffuit oc effter de-
ris død / oc som de vise Jödske Rabiner pleye-
de at sige: SENEX IN DOMO,
EST BONVM SIGNVM, Huor
der er Gammelt folck i it huß eller i en Slecte/
da er det it got Tegn: derfaar bör ocsaa de
Gamle

Gamle deris Ihukommelse / at være hederlig
sommelig oc vdi al ære / oc helst hoss deris
Børn / Slectinge oc Affkomme. Paa det at de
baade mue glæde sig derved / oc tacke Gud /
at de ere fødde oc komne aff gaat / oc tage det
Exempel oc efftersiun aff. Thi intet kand mere
røre Effterkommere til dyd oc Fromhed / end
deris Foreldris dyd oc Erlighed / Oc intet heller
slaar Børnene mere for Hoffuedet eller beskemmer
dennem / end deris Foreldris Vanære
oc Mißhandlinge.

Aff denne Aarsage / efftersi hendis Gudfryctighed / dydighed oc ydmyghed / vaar mig
ocsaa vel bekend / der hun vnderstundem besögte hendis Børnebørn / eders Sønner / kiære
Frue Karine Holgers / hoss mig / Ottechristopher
oc Frederich Rosenkrantz / besynderlig
der de vaare falne vdi nogen Siugdom / da
lod hun nockſommelig betee hendis Moderlige /
oc omhyggelig Hierte imod hendis Børn
oc Affkomme / lærde / raadde oc formanede
dem / saa vel som alle de andre / til Gudsfryct /
Dydighed / indbyrdis kierlighed / etc.

Som hun oc lod paakende met Gerningen
i sig selff / der hun i sit leffuende liffue oc Velmact /
for mange Aar siden / oplod sit Gods /
oc lod det skiffte imellem sine Børn / oc haffde
derforuden selff danet oc lagt tilrede synderlig
oc vdi seer / huad huer skulde finde effter hende /
oc haffue til hendis Amindelse.

Thi endog at hun haffde vel læst den vise
mands Sirachs Raad / oc viste ocsaa vel huorledis

det

det pleyer almindelig at gaa til vdi Verden / imellen Børn oc Forelore / at sand kierlighed oc Trohiertighed er meget større oc fastere vdi Forelderne imod Børnene / end vdi Börn imod Forelderne / Som det sprock luder / Amor descendit non ascendit: Oc at Sirach derfaar haffde god Aarsage til / at giffue saadant it Raad / som hand met mange aluaarlige ord haffuer opscreffuit vdi det XXXIII. Capitel.

Sir. 33 Lyder mig (siger hand) i store Herrer / oc Regentere iblant folcket / tager til hierte / Lad icke Sönnen / Hustruen / Broderen / Frenden faa mact offuer dig / den stund du leffuer / oc giff ingen dit godz offuer / At det skal icke angre dig / oc du skalt bede dem der om. Den stund du leffuer oc haffuer Aande / da giff dig icke vnder Mennjske / det er bedre / at dine børn haffue dig behoff / end at du skalt see dem i henderne. Bliff du den øffuerste offuer dit Godz / oc lad icke tage din ære fra dig. Naar dit endeligt kommer / at du skalt bort / da vddele din Arff. Oc noget tilforne / Vocte dig ocsaa for dine egne Börn etc.

Meningen aff samme hans merckfomme oc drabelige ord / ere begrebne vdi disse Rhiim:

Giff ey dine Börn dit Godz saa hen /
At du skalt tigget aff dennem igen /
Huad först er kommet dem huer til diele /
Ville de faar sig beholde oc fiele.

Naar

Naar du formaar ey mere at skencke/
Saa lidet oc sielden de paa dig tencke.
Oc alle end paa deris Diel de lilde/
Oc mere fra dig de huer haffue vilde.
Syskene tit oc derom kiffue/
At Foreldre dem ey ligemeget giffue.
Huad om dig bleff omsider saa vee/
At Börnene skulde dig föde oc forsee?
Da maatu visselig frycte oc redis/
At de skulle snarlig ved dig kedis.
Langt bedre kunde du Ene opdrage
Mange Börn / met stor wmage
End mange Børn en Moder oc Fader:
Jo flere / so snarere de dem forlader.
Ah / Huad denne Kierlighed findis wlige
Hoss Fattige / oc tit end hoss de Rige.

Item i det XIIII. Capittel /

Gör din Ven til gode för end du dör / Oc giff den Fattige effter din Formue. etc

Vilt du dine Venner eller de Fattige giffue/
Da giff dennem meden du est i liffue.
Naar du est vde / oc Arffuinge komme ind/
De sige / du fickst it andet Sind etc.

Men eders kiære Moder / stillede oc gaff sine Börn / denne Loffue / oc formedede sig til dennem / at de skulle so være hendis Alder/

doms

doms staff oc Trøst / oc være hende diss mere lydige oc tienstactige / oc indbyrdis diss venli-gere. Det som oc icke heller slog hende feil / Thi hende ocsaa beuistis aff eder alle oc huer serdelis i tilbørlig stor Lydighed oc Trøst / Oc hun glædde sig ved eders indbyrdis venlighed oc Bröderlige forligelse. Huilcket som er it merckeligt Exempel / baade hoss Forælderne oc Börn.

Huor vdaff ieg diss mere rördis til i at for-ferdige denne liden scriffuelse til hendis Amin-delse oc Graffscrifft / for disse merckilige Aar-sage / Baade for hendis egne Dyds oc Guds-fryctigheds skyld / huilcken som icke burde at miste sit Loff. Tilmet oc mest faar hendis Aff-kommes den vnge Verdens skyld / som hun haffuer ladet effter sig / som end dette maatte læse / oc mindis i oc efterfølge. Her kunde end ocsaa findis nogle Lærdomme i Trøst oc Ad-uarsel iblant i som Gudz Børn kunde lade sig gaa til Hierte. Oc paa det at saadanne gode Regle kunde diss bedre henge ved / haffuer ieg for Vngdommens skyld / giort meget heraff vdi Rhimviss.

For det siste til it tacknemmeligheds tegn imod hende Selff oc eder alle / for mangfoldi-ge beuiste Velgerninger / Bedendis eder gant-ske ydmygeligen oc gerne at denne min villie oc ringe Tieniste maatte mig tagis aff vdi samme Meninge / oc holdis mig til gode.

Oc vil her met haffue eder alle oc huer / met eders kiære Børn oc gantske Slect den Allermectigste Gud til Liff oc Siel beffalede.

Screff-